



Bruxelles, den 27.3.2024
COM(2024) 143 final

2024/0077 (NLE)

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om delvis suspension af anvendelsen af energichartertraktaten mellem Det Europæiske Atomenergifællesskab (Euratom) og enhver retlig enhed, der ejes eller kontrolleres af statsborgere i Den Russiske Føderation eller Republikken Belarus, og enhver investering som omhandlet i energichartertraktaten, som er en investering foretaget af en investor fra Den Russiske Føderation eller Republikken Belarus

BEGRUNDELSE

1. FORSLAGETS GENSTAND

Dette forslag vedrører afgørelsen om delvist at suspendere anvendelsen af energichartertraktaten ("ECT") mellem Euratom og enhver retlig enhed, der ejes eller kontrolleres af statsborgere i Den Russiske Føderation eller Republikken Belarus, og som ikke har vigtige forretningsaktiviteter på den kontraherende parts område, hvor den er stiftet, og enhver investering som omhandlet i ECT, som er en investering foretaget af en investor fra Den Russiske Føderation eller Republikken Belarus.

2. BAGGRUND FOR FORSLAGET

ECT er en multilateral handels- og investeringsaftale, der finder anvendelse på energisektoren, og som blev undertegnet i 1994 og trådte i kraft i 1998. ECT indeholder bestemmelser om investeringsbeskyttelse, handel med og transit af energimaterialer og -produkter samt tvistbilæggelsesmekanismer. Med ECT fastlægges også en ramme for samarbejdet på energiområdet mellem de kontraherende parter. EU er part i ECT¹ sammen med Euratom, en række medlemsstater samt Japan, Schweiz, Tyrkiet og de fleste lande på Vestbalkan og fra det tidligere Sovjetunionen med undtagelse af Rusland² og Belarus³.

I henhold til artikel 17, stk. 1, i ECT forbeholder hver kontraherende part sig ret til at nægte en retlig enhed at drage fordel af del III i ECT, såfremt den ejes eller kontrolleres af statsborgere i et tredjeland, og såfremt den ikke har vigtige forretningsaktiviteter på den kontraherende parts område, hvor den er stiftet. I henhold til artikel 17, stk. 2, litra b), i ECT forbeholder hver kontraherende part sig desuden ret til at nægte en investering at drage fordel af del III i ECT, såfremt den nægtende kontraherende part fastslår, at den pågældende investering er en investering foretaget af en investor fra et tredjeland, med hvilket den nægtende kontraherende part træffer eller opretholder foranstaltninger, som i) forbyder transaktioner med investorer fra det pågældende land, eller som ii) ville blive overtrådt eller omgået, hvis fordelene ved del III i ECT blev indrømmet investorer fra det pågældende land eller disse investorers investeringer.

Siden marts 2014 har EU gradvist indført sanktioner mod Den Russiske Føderation, i første omgang som reaktion på den ulovlige annektering af Krim og Sevastopol og den bevidste destabilisering af Ukraine. Den 23. februar 2022 udvidede EU sanktionerne som reaktion på anerkendelsen af de ikkeregeringskontrollerede områder i Donetsk oblast og Luhansk oblast i Ukraine og den beordrede udsendelse af russiske væbnede styrker til disse områder. Efter den 24. februar 2022 har EU som reaktion på Ruslands militære aggression mod Ukraine udvidet sanktionerne betydeligt. EU har tilføjet et betydeligt antal enkeltpersoner og organisationer til sanktionslisten og truffet hidtil usete foranstaltninger med det formål at svække Ruslands økonomiske fundament, afskære landet fra kritiske teknologier og markeder og i væsentlig grad begrænse dets evne til at føre krig.

Sideløbende hermed er EU's sanktionsordning over for Republikken Belarus blevet udvidet som følge af landets deltagelse i Ruslands aggression mod Ukraine. Dette kommer oven i de

¹ Rådets og Kommissionens afgørelse 98/181/EF, EKSF, Euratom af 23. september 1997 om De Europæiske Fællesskabers indgåelse af energichartertraktaten og energicharterprotokollen om energieffektivitet og de hermed forbundne miljøaspekter (EFT L 69 af 9.3.1998, s. 1).

² På Energicharterkonferencens ekstraordinære møde den 24. juni 2022 blev Den Russiske Føderations observatørstatus ophævet.

³ På Energicharterkonferencens ekstraordinære møde den 24. juni 2022 blev Belarus' observatørstatus ophævet og Belarus' midlertidige anvendelse af ECT suspenderet.

sanktioner, der allerede var indført over for Republikken Belarus. Denne sanktionsordning består af en række finansielle, økonomiske og handelsmæssige foranstaltninger.

Hverken Den Russiske Føderation eller Republikken Belarus er kontraherende part i ECT. Investorer fra disse lande kan imidlertid anvende selskaber, der er etableret på en kontraherende parts område, til at hævde, at Euratom eller dets medlemsstater har handlet i strid med ECT's forpligtelser til beskyttelse af investeringer, og dermed indlede tvistbilæggelsesprocedurer mellem investorer og stater mod Euratom eller dets medlemsstater.

Euratoms og dets medlemsstaters handlinger er i overensstemmelse med ECT og andre relevante aftaler, og krav i forbindelse med sådanne foranstaltninger er under alle omstændigheder udelukket i henhold til gældende instrumenter og almindelig folkeret. Uanset dette bør der tages supplerende proceduremæssige skridt for at undgå tvistbilæggelsesprocedurer mellem investorer og stater mod Euratom eller dets medlemsstater i henhold til ECT.

3. FORESLÅEDE FORANSTALTNINGER

Artikel 17 i ECT giver de kontraherende parter mulighed for at nægte investorer fra ikkekontraherende parter at drage fordel af ECT's bestemmelser om investeringsbeskyttelse, hvis sådanne investorer forsøger at misbruge ECT ved at fremsætte investeringskrav gennem skuffeselskaber eller i forbindelse med foranstaltninger, der vedrører sanktioner ("nægtelse af fordele").

Artikel 17, stk. 1, i ECT bør påberåbes, og enhver retlig enhed, der ejes eller kontrolleres af statsborgere i Den Russiske Føderation eller Republikken Belarus, og som ikke har vigtige forretningsaktiviteter på den kontraherende parts område, hvor den er stiftet, bør nægtes at drage fordel af del III i ECT. Enhver investering som omhandlet i ECT, som er en investering foretaget af en investor fra Den Russiske Føderation eller Republikken Belarus, bør ligeledes nægtes disse fordele under de omstændigheder, der er beskrevet i artikel 17, stk. 2, litra b).

Nægtelse af fordele i henhold til artikel 17 indebærer delvis suspension af ECT og bør gennemføres af Kommissionen ved at udstede en offentlig erklæring på vegne af Euratom og alle de medlemsstater, der er kontraherende parter i ECT.

4. RETSGRUNDLAG

Euratomtraktaten indeholder ingen bestemmelse svarende til artikel 218, stk. 9, i TEUF med hensyn til Rådets afgørelser om suspension af anvendelsen af en aftale. Når en aftale, der er indgået af Euratom, såsom ECT, skal suspenderes, finder procedurerne i Euratomtraktatens artikel 101 anvendelse.

I Euratomtraktatens artikel 101, første afsnit, hedder det: "Inden for rammerne af sin kompetence kan Fællesskabet indgå aftaler eller overenskomster med et tredjeland, en international organisation eller en statsborger fra et tredjeland."

I Euratomtraktatens artikel 101, andet afsnit, hedder det: "Forhandlingerne om disse aftaler eller overenskomster føres af Kommissionen i overensstemmelse med Rådets direktiver; de indgås af Kommissionen med Rådets godkendelse, der gives med kvalificeret flertal."

Påberåbelsen af artikel 17 i ECT fører til en delvis suspension af ECT, nærmere bestemt del III i ECT om investeringsfremme og -beskyttelse, over for investorer fra Den Russiske Føderation og Republikken Belarus. Retsgrundlaget for den foreslåede afgørelse er derfor Euratomtraktatens artikel 101, andet afsnit.

5. OFFENTLIGGØRELSE AF DEN PÅTÆNKTE RETSAKT

Da erklæringen i henhold til artikel 17 i ECT vil suspendere anvendelsen af ECT for Euratom og alle de medlemsstater, der er kontraherende parter i ECT, bør den offentliggøres i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om delvis suspension af anvendelsen af energichartertraktaten mellem Det Europæiske Atomenergifællesskab (Euratom) og enhver retlig enhed, der ejes eller kontrolleres af statsborgere i Den Russiske Føderation eller Republikken Belarus, og enhver investering som omhandlet i energichartertraktaten, som er en investering foretaget af en investor fra Den Russiske Føderation eller Republikken Belarus

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab, særlig artikel 101, andet afsnit,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Energichartertraktaten ("aftalen") blev indgået af Euratom ved Rådets og Kommissionens afgørelse 98/181/EF, EKSF, Euratom af 23. september 1997 om De Europæiske Fællesskabers indgåelse af energichartertraktaten og energicharterprotokollen om energieffektivitet og de hermed forbundne miljøaspekter (EFT L 69 af 9.3.1998, s. 1) og trådte i kraft den 16. april 1998.
- (2) I henhold til aftalens artikel 17, stk. 1, forbeholder hver kontraherende part sig ret til at nægte en retlig enhed at drage fordel af aftalens del III, såfremt den ejes eller kontrolleres af statsborgere i et tredjeland, og såfremt den ikke har vigtige forretningsaktiviteter på den kontraherende parts område, hvor den er stiftet.
- (3) I henhold til aftalens artikel 17, stk. 2, litra b), forbeholder hver kontraherende part sig ret til at nægte en investering at drage fordel af aftalens del III, såfremt den nægtende kontraherende part fastslår, at den pågældende investering er en investering foretaget af en investor fra et tredjeland, med hvilket den nægtende kontraherende part træffer eller opretholder foranstaltninger, som i) forbyder transaktioner med investorer fra det pågældende land, eller som ii) ville blive overtrådt eller omgået, hvis fordelene ved aftalens del III blev indrømmet investorer fra det pågældende land eller disse investorers investeringer.
- (4) Unionen har gradvist indført restriktive foranstaltninger (sanktioner) over for Den Russiske Føderation, i første omgang som reaktion på den ulovlige annektering af Krim og Sevastopol og den bevidste destabilisering af Ukraine. Unionen har udvidet sanktionerne som reaktion på anerkendelsen af de ikkeregjeringkontrollerede områder i Donetsk oblast og Luhansk oblast i Ukraine og den beordrede udsendelse af russiske væbnede styrker til disse områder. Som reaktion på Ruslands militære aggression mod Ukraine har Unionen udvidet sanktionerne betydeligt.
- (5) Sideløbende hermed er Unionens sanktionsordning over for Republikken Belarus blevet udvidet som følge af landets deltagelse i Ruslands aggression mod Ukraine.
- (6) Hverken Den Russiske Føderation eller Republikken Belarus er kontraherende part i aftalen. Investorer fra disse lande kan imidlertid forsøge at anvende selskaber, der er

etableret på en kontraherende parts område, til at hævde, at Euratom eller dets medlemsstater har handlet i strid med ECT's forpligtelser til beskyttelse af investeringer, og dermed indlede tvistbilæggelsesprocedurer mellem investorer og stater mod Euratom eller dets medlemsstater.

- (7) Euratoms og dets medlemsstaters handlinger er i overensstemmelse med ECT og andre relevante aftaler, og krav i forbindelse med sådanne foranstaltninger er under alle omstændigheder udelukket i henhold til gældende instrumenter og almindelig folkeret. Uanset dette bør der tages supplerende proceduremæssige skridt for at undgå tvistbilæggelsesprocedurer mellem investorer og stater mod Euratom eller dets medlemsstater i henhold til ECT.
- (8) Aftalens artikel 17 giver de kontraherende parter mulighed for at nægte investorer fra ikkekontraherende parter at drage fordel af aftalens bestemmelser om investeringsbeskyttelse, hvis sådanne investorer forsøger at misbruge aftalen ved at fremsætte investeringskrav i ovennævnte situationer ("nægtelse af fordele").
- (9) Aftalens artikel 17, stk. 1, bør påberåbes for så vidt angår enhver retlig enhed, der ejes eller kontrolleres af statsborgere i Den Russiske Føderation eller Republikken Belarus, og som ikke har vigtige forretningsaktiviteter på den kontraherende parts område, hvor den er stiftet. Artikel 17, stk. 2, litra b), bør ligeledes påberåbes for så vidt angår enhver investering som omhandlet i aftalen, som er en investering foretaget af en investor fra Den Russiske Føderation eller Republikken Belarus, under de omstændigheder, der er beskrevet i nævnte bestemmelse.
- (10) Nægtelse af fordele i henhold til aftalens artikel 17 indebærer delvis suspension af aftalen og bør gennemføres af Kommissionen ved at udstede den offentlige erklæring i bilaget til denne afgørelse på vegne af Euratom og alle de medlemsstater, der er kontraherende parter i aftalen —

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

1. Det godkendes herved, at Det Europæiske Atomenergifællesskab i henhold til energichartertraktatens artikel 17, stk. 1, nægter enhver retlig enhed, der ejes eller kontrolleres af statsborgere i Den Russiske Føderation eller Republikken Belarus, og som ikke har vigtige forretningsaktiviteter på den kontraherende parts område, hvor den er stiftet, at drage fordel af nævnte aftales del III.
2. Det godkendes herved, at Det Europæiske Atomenergifællesskab i henhold til energichartertraktatens artikel 17, stk. 2, litra b), nægter enhver investering, der er foretaget af en investor fra Den Russiske Føderation eller Republikken Belarus, at drage fordel af nævnte aftales del III under de omstændigheder, der er beskrevet i nævnte bestemmelse.

Artikel 2

Kommissionens udstedelse af erklæringen i bilaget godkendes herved.

Artikel 3

Denne afgørelse er rettet til Kommissionen.

Udfærdiget i Bruxelles, den [...].

*På Rådets vegne
Formand*